

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 23, og de specielle bemærkninger hertil.

4.7. Adgangen til at inddrage nyt processtof i sagen (nova)

4.7.1. Gældende ret

4.7.1.1. Inddragelse af nyt processtof i 1. instans

Fra forberedelsens afslutning til domsforhandlingens begyndelse gælder reglen i retsplejelovens § 357, stk. 1, der fastsætter en række indskrænkninger i adgangen til at fremkomme med nye påstande og anbringender og fremsætte begæring om nye beviser m.v. Hvis en part vil fremkomme med nye påstande, anbringender eller nye beviser, skal han give retten og modparten meddelelse herom. Hvis modparten ikke vil give samtykke til inddragelsen af nyt processtof, må han inden en uge efter at have modtaget meddelelsen give retten og den anden part underretning herom. Retten skal så afgøre, om udvidelsen af påstandene, fremsættelsen af nye anbringender eller førelsen af nye beviser kan tillades. Rettens afgørelse træffes efter retsplejelovens § 363, som er omtalt nedenfor. Retten kan derimod ikke på dette stadium af sagen af egen drift nægte, at der inddrages nyt processtof i sagen.

Efter § 357, stk. 2, skal formalitetsindsigelser, der kan frafalde, fremsættes i svarskriftet eller, hvis sagen ikke forberedes skriftligt, i det 1. retsmøde under forberedelsen. En formalitetsindsigelse, der kan frafalde, kan f.eks. være en indsigelse om, at sagen ikke er anlagt ved rette værneting, eller om, at sagen skulle have været behandlet ved voldgift. Hvis en sådan indsigelse fremsættes senere, finder den ovenfor omtalte bestemmelse i § 357, stk. 2, tilsvarende anvendelse.

Hvis anmodningen om inddragelse af nyt processtof først fremsættes efter, at domsforhandlingen er begyndt, kan tilladelse til inddragelse af nyt processtof, hvis modparten protesterer herimod, kun gives, jf. § 363, stk. 1, nr. 1-3, hvis det må anses for undskyldeligt, at ændringen af påstanden eller fremsættelsen af de nye anbringender ikke er sket inden domsforhandlingen (§ 363, stk. 1, nr. 1), hvis modparten har tilstrækkelig mulighed for at varetage sine interesser uden udsættelse af domsforhandlingen (§ 363, stk. 1, nr. 2), eller hvis nægtelse af tilladelsen vil kunne medføre et uforholdsmæssigt tab for parten (§ 363, stk. 1, nr. 3).

Efter § 363, stk. 3, kan retten også i tilfælde, hvor modparten ikke protesterer, modsætte sig udvidelse af påstande, fremsættelse af nye anbringender eller førelse af nye beviser. I praksis vil modpartens hold-

ning dog oftest være afgørende for, om inddragelse af nyt processtof kan ske.

Hvis det nye processtof ikke tillades inddraget under sagen i 1. instans, kan det søges inddraget under en anke. Adgangen til inddragelse af nova i ankesager er imidlertid ikke ubegrænset. Reglerne herom findes i retsplejelovens §§ 380-384 og indeholder både begrænsninger i adgangen til at inddrage processtof, som ikke har været inddraget i 1. instans, og begrænsninger i adgangen til at inddrage processtof, som først gøres gældende på et sent tidspunkt under ankesagen. Det forhold, at der går en vis tid, før sagen kommer for i ankeinstansen, vil dog ofte føre til, at modparten har tilstrækkelig tid til at varetage sine interesser, og at retten derfor vil give tilladelse til at inddrage det nye processtof. Reglerne om fremsættelse af nye påstande i ankeinstansen er nærmere gennemgået nedenfor under pkt. 4.7.1.2.

4.7.1.2. Adgangen til at fremsætte nye påstande i ankeinstansen

Ankesagens indledning

Anke sker ved indlevering af en ankestævning til ankeinstansen. Ankestævningen skal bl.a. indeholde appellansens påstand, jf. retsplejelovens § 373.

Retten lader herefter ankestævningen forkynde for indstævnte og pålægger denne at afgive svarskrift enten i et retsmøde eller ved indlevering til retten inden en vis frist, jf. § 375. Svarskriftet skal bl.a. indeholde indstævnets påstand, jf. § 376. Såfremt indstævnte påstår stadfæstelse af den indankede dom og ikke ønsker at påberåbe sig nye anbringender eller beviser, er afgivelse af svarskrift unødvendigt. Hvis svarskrift ikke afgives rettidigt, anses indstævnte for at have påstået stadfæstelse, jf. § 377, stk. 2.

Fremsættelse af nye påstande

Påstande, som ikke er fremsat i ankestævningen eller svarskriftet, men som har været gjort gældende i forrige instans, kan frit fremsættes under forberedelsen i landsretten. Hvis sådanne påstande først fremsættes efter, at forberedelsen er afsluttet, kan retten nægte dem fremsat, såfremt de burde have været fremsat tidligere under anken.

Påstande, som ikke har været fremsat i forrige instans, kan – hvis modparten protesterer – kun fremsættes med rettens tilladelse, jf. § 383. Dette gælder også nye anbringender. Hvis påstandene eller anbringenderne heller ikke har været fremsat under forberedelsen af anken, kan retten nægte parten adgang til at fremsætte dem, selv om modparten ikke protesterer, jf. § 383, stk. 3. Hvis de nye påstande eller anbringender, vil gøre det nødvendigt for retten